

بررسی تصویر جسمی کارکنان دانشگاه علوم پزشکی گلستان

دکتر اکرم ثناگو^۱، دکتر لیلا جویباری^{۱*}، مریم قنبری گرجی^۲

۱- دکترای پرستاری و عضو هیأت علمی دانشکده پرستاری و مامایی بویه، دانشگاه علوم پزشکی گلستان.

۲- کارشناس مامایی، دانشگاه علوم پزشکی گلستان.

چکیده

زمینه و هدف: تصویر جسمی می تواند اثر عمیقی بر زندگی افراد، حس اعتماد به نفس (حس خوشحالی درونی) و سلامتی داشته باشد. هدف از این مقاله، بررسی تصویر جسمی کارکنان دانشکده های دانشگاه علوم پزشکی گلستان می باشد.

روش بررسی: مطالعه حاضر از نوع توصیفی- مقطعی بوده که در سال ۱۳۸۷ از طریق سرشماری کارکنان آموزشی، اداری و خدماتی دانشکده های علوم پزشکی گلستان مورد بررسی قرار گرفت. با استفاده از پرسشنامه (تصویر جسمی) داده ها گردآوری گردید. روایی ابزار با استفاده از روایی محتوایی و پایایی آن با ضریب آلفای کرونباخ ($\alpha = 0/71$) محاسبه گردید. متغیرهای (نوع کار، جنسیت، ظاهر بدن، قد و وزن) با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: از ۲۲۵ شرکت کننده، ۶۳/۶ درصد کارکنان تصویر جسمی خوب، ۳۳/۶ درصد تصویر جسمی متوسط و ۳/۱ درصد تصویر جسمی بد از خود داشتند. بین تصویر جسمی و متغیرهای جنسیت ($P=0/003$)، ظاهر جسمی ($P=0/001$) و قد ($P=0/027$) ارتباط معنی دار دیده شد؛ اما بین نوع کار، دانشکده و وزن با تصویر جسمی ارتباط معنی دار دیده نشد. کارکنان مؤنث و افراد قد بلند و آن هایی که از ظاهر خود رضایت داشتند، تصویر جسمی مثبت تری از خود داشتند. نتیجه گیری: با توجه به اهمیت تصویر از جسم خود در سلامت روان و این که کارکنان دانشکده ها در هر سه رده به علت محیط کار مدام در معرض دید می باشند، برخورداری از تصویر جسمی مثبت ممکن است در ارائه کار آن ها نیز مؤثر باشد. لذا اتخاذ استراتژی هایی برای ارتقای آن مهم به نظر می رسد.

کلید واژه ها: تصویر جسمی، کارکنان، دانشگاه علوم پزشکی، هیأت علمی

* نویسنده مسئول: دکتر لیلا جویباری، پست الکترونیکی: lm_joybari@yahoo.com

نشانی: گلستان، گرگان، دانشکده پرستاری و مامایی بویه، مرکز تحقیقات پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی گلستان،

تلفن: ۰۰۴۴۲۶۹۰۰ (۰۱۷۱)، نمابر: ۴۴۲۵۱۷۱

وصول مقاله: ۹۰/۵/۸، پذیرش مقاله: ۹۰/۹/۱۷

مقدمه

آیا شما از چیزی که در آینه می بینید خوشحال هستید؟ جواب دادن به این سؤال مشکل است، اما امروزه به نظر می رسد که جامعه مجبور است به این سؤال پاسخ دهد. بسیاری از ما در شگفتیم که چه کسی استانداردهای زیبا شناختی را به وجود می آورد. پاسخ دهی به این سؤال آسان نیست. گویا جواب ترکیبی از افراد، گروه های همگن آن ها و جامعه باشد. تصویر جسمی شامل نگرش، تفکر و باوریست که فرد در مورد ظاهر جسمی - اش دارد (۱).

تحقیقات موجود بر روی تصویر جسمی تعدادی از جنبه های احساس افراد درباره ی خود فیزیکی، چون رضایت از کل بدن و یا بر روی قسمت های مختلفی از بدن است (۲). ترکیبی از این موارد و دیدگاه افراد در خصوص اهمیت نظر دیگران نسبت به فرد، همگی به توسعه تصویر جسمی منجر می شود. این تصویر می - تواند اثر عمیقی بر زندگی افراد، حس اعتماد به نفس (حس خوشحالی درونی) و سلامتی داشته باشد. تصویر جسمی برگرفته از فرهنگ است. فرهنگ، هنجارهای وزن و اندازه، شکل و جذابیت فیزیکی را تعیین می کند. هنجارهای فرهنگی و ارزش هاست که زمینه را برای پذیرش و عدم پذیرش مساعد می سازد. برای مثال در فرهنگ غرب، تنها ظاهر جسمی پذیرفته شده کاملاً محدود است (۳). ظاهری که حصول آن برای بسیاری از زنان و مردان دشوار است. از طرفی از ابتدای کودکی، قوه ی ادراک ما متأثر از تبلیغات رسانه ها می شود، به گونه ای که پافشاری می کنیم تا خود را با اشکال پذیرفته شده در جامعه انطباق دهیم. تأکید بر ظاهر فیزیکی، حتی در آگهی های تجاری برای کودکان نیز آشکار است. مجلات، نوجوانان را به مد، زیبایی و نقش های کلیشه ای جنسیتی تشویق می نمایند. چنین ایده هایی اثر تخریبی بر کودکان و به ویژه زنان دارد؛ به نحوی که زنان تلاش می -

کنند تا خواسته های خود را با ایده های غالب در جامعه انطباق دهند تا به حس برازندگی و زیبایی از خود دست - یابند (۴).

رسانه ها اغلب زنان را با بدن و بدون صورت و سر، در حالی که مردان را با صورت و سر به تصویر می کشند. این مسأله عمق تمرکز را روی بدن زن نشان می دهد که ممکن است تأثیر شدیدی روی زنان داشته باشد و تصویر جسمی زن و اعتماد به نفس او را مورد تهاجم قرار دهد. تأثیر پذیری زنان نسبت به مردان از مجلات، آگهی ها و مدل های رایج در جامعه بیشتر است؛ تا حدی که برخی از پژوهشگران معتقدند بسیار نامعمول است که مردان همانند زنان از بدن خود ناراضی باشند (۵). اعتماد به نفس عاملی است که ریشه در درون افراد دارد و بازتاب قوی دارد. تردید درباره ی بدن می - تواند اعتماد به نفس را هم در مردان و هم در زنان پایین بیاورد. به هر حال تحقیق کمی بر روی تصویر جسمی مردان و اثر آن بر آن ها انجام شده است. با گذشت سال ها مردان نسبت به زنان نادیده گرفته شدند. آیا مردان نسبت به زنان تصویر بدنی بالاتری در این جامعه دارند. این سؤالی است که نیاز به ارزیابی دارد. جامعه ما رو به چاقیست. آیا زنان همچنان پایین ترین نارضایتی را نسبت به مردان دارند؟ سؤال قدیمی که نیاز به پاسخگویی دارد (۶-۷).

عوامل متعددی در شکل گیری تصویر ذهنی مؤثرند که شناخت آن ها در هر جامعه ای برای برنامه ریزی صحیح و ترویج رفتارهای تغذیه ای مناسب اهمیت دارد. با توجه به اهمیت تصویر از جسم خود در سلامت روان افراد و عنایت به این که تاکنون در هیچ پژوهشی بررسی دیدگاه تصویر از جسم خود در بین کارکنان و اساتید دانشگاه علوم پزشکی که با سلامت جامعه به - گونه ای در ارتباط می باشند، صورت نگرفته است و با توجه به انگشت شمار بودن تحقیقات داخل کشور، از

نشان دهنده این است که راه کارهایی برای اصلاح تصویر ذهنی وجود دارد. این نگرش منفی نسبت به تصویر جسمی تنها بر گرفته شده از بیماری ها و نقص ها در فرد نمی باشد، بلکه افراد به ظاهر سالم هم می توانند تصویر منفی از جسم خود داشته باشند. مطالعات نشان می دهد دانش آموزان دبیرستانی تصویر ذهنی از خود در حد متوسط داشتند (۱۷) و یا در مطالعه ای تصویر ذهنی نامطلوب با عدم رضایت از وزن خویش در بین نوجوانان به طور نسبی رایج می باشد. این امر می تواند بر رفتارهای تغذیه ای - بهداشتی آنان تأثیر بگذارد (۱۸).

میزان رضایت از تصویر ذهنی بسیار کم بود و با افزایش BMI این میزان کمتر می شد. بیشتر دختران با آن که قد و وزن طبیعی داشتند، از ظاهر خود ناراضی بودند (۱۹).

دوره های کوتاه مدت ورزش هوازی در بهبود برخی ابعاد نگرش تصویر بدنی در زنان بزرگسال مؤثر بوده و می تواند به عنوان یک ابزار درمانی در کار درمانی مورد استفاده قرار گیرد (۲۰). اکثر مطالعات، تصویر ذهنی فرد از جسم را در بیماران و یا نوجوانان سنجیده است. این مطالعه تصویر ذهنی از جسم را در افراد سالم و بزرگسال نشان می دهد.

هدف از این پژوهش، بررسی تصویر جسمی کارکنان دانشگاه علوم پزشکی گلستان بود.

روش بررسی

در این مطالعه توصیفی، تحلیلی - مقطعی برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه ای حاوی سؤالات باز و بسته استفاده شد. بخش اول پرسشنامه، تصویر جسمی را به طور کلی اندازه می گرفت و بخش دوم، تک تک اعضای بدن را بررسی می کرد. پرسشنامه خودساخته و برگرفته از متون مرتبط بود. به منظور تعیین روایی محتوا، از نظرات اعضای هیأت علمی استفاده شد که مورد تأیید

این رو پژوهشگران بر آن شدند تا طی مطالعه ای به این امر پردازند. شیوع نارضایتی از بدن یک نگرانی عمده محسوب می شود؛ چرا که با اختلالات و نقص های روانی مانند کاهش عزت نفس، افسردگی، اضطراب اجتماعی، اختلالات خوردن، اختلالات جنسی و بیماری های مربوط به بد شکلی بدن در ارتباط است (۹۸).

مطالعه تصویر ذهنی از جسم و ارتباط آن با اختلالات خوردن نشان داد اکثر افراد با تصویر ذهنی از جسم منفی، دارای اختلال در خوردن بودند (۱۰ و ۱۱) و یا تصویر ذهنی از بدن در نقاشی آدمک گروه بیماران مبتلا به اسکیزوفرنیا در نقاشی آدمک با افراد عادی در حذف عضو، جایگزینی نادرست اندازه های غیر متعارف، تغییر دادن شکل اندام ها، تناسب نادرست اندام ها، اشکال هندسی برای ترسیم، شفافیت تصویر، جای نادرست تصویر در صفحه، جنس تصویر و نمره آزمون گودیناف تفاوت دارند (۱۲) و از طرفی تصویر ذهنی از جسم در دهندگان کلیه بعد از عمل نسبت به قبل از عمل، کاهش و تصویر ذهنی از جسم در گیرندگان بعد از عمل نسبت به قبل از عمل بهبود یافته بود ($P > 0.001$) (۱۳).

۳۳/۳ درصد از افراد همودیالیزی، تصویر ذهنی کاملاً منفی دارند، در حالی که این نسبت در افراد پیوند کلیوی تنها ۲/۷ درصد بود (۱۴) و یا در جاتی از اختلال تصویر ذهنی را زنان نابارور از خود بروز داده اند (۱۵). با توجه به اینکه نقص عضو یا ناهماهنگی اعضاء باعث منفی شدن تصویر ذهنی فرد می باشد، ولی مطالعات نشان می دهند متغیرهایی تأثیر گذار بر این اثر منفی هستند که نه تنها باعث به وجود آمدن این اثر نمی شوند، بلکه ارتقاء دهنده هم می باشند. چنانچه در مطالعه ی مقایسه تصویر بدنی معلولان ورزشکار با معلولان و افراد سالم غیر ورزشکار مرد، افراد معلول ورزشکار به دلیل انجام فعالیت بدنی مستمر، تصویر بدنی مطلوب تری نسبت به معلولان و افراد سالم غیر ورزشکار داشتند (۱۶). بنابراین این نکته

۱۴۵ و بلندترین فرد با قد ۱۹۰ سانتیمتر بوده است. کمترین وزن نیز ۴۰ و بیشترین ۱۱۶ کیلوگرم بوده است. ۸۱/۴ درصد نمونه ها متأهل بودند. ۳۵/۷ درصد نمونه ها در کادر آموزشی، ۵۰/۴ درصد در کادر اداری و ۱۴ درصد خدماتی بودند.

یافته ها نشان داد که ۶۳/۶ درصد کارکنان دانشکده - های علوم پزشکی گلستان، تصویر جسمی خوبی از خود داشتند و ۳۳/۳ درصد متوسط و تنها ۳/۱ درصد تصویر جسمی بد داشتند (جدول ۱).

جدول ۱: تصویر جسمی کارکنان دانشگاه علوم پزشکی گلستان

بر حسب نوع کار			تصویر جسمی کارکنان کارکنان آموزشی، هیأت علمی کارکنان اداری کارکنان خدماتی
خوب (درصد)	متوسط (درصد)	بد (درصد)	
۶۹/۹	۲۶/۱	۴/۳	
۵۸/۵	۴۰	۱/۵	
۶۶/۷	۲۳/۷	۵/۶	

بین تصویر جسمی از خود در سه گروه از کارکنان آموزشی، اداری و خدماتی ارتباط معنی دار آماری دیده نشد ($P=0/4$).

تصویر جسمی کارکنان بر حسب جنسیت، از نظر آماری تفاوت معنی داری را نشان داد ($P=0/003$)، به طوری که کارکنان مؤنث نسبت به کارکنان مذکر، تصویر جسمی مثبت تری داشتند. بین قد و تصویر جسمی نمونه - ها ارتباط معنی داری دیده شد ($P=0/027$). کارکنان با قد بلند تر تصویر جسمی مثبت تری داشتند. اگرچه بین تصویر جسمی با وزن ارتباط معنی داری دیده نشد. در مورد رضایت از ظاهر جسم، مطالعه نشان داد که حداکثر ۵۵/۸ درصد نمونه ها از ظاهر جسم خود تاحدودی راضی بودند، اما هیچ کدام از نمونه ها در حد فوق العاده از ظاهر جسم خود راضی یا بی نهایت ناراضی نبودند. کارکنانی که از ظاهر بدن خود راضی بودند، تصویر جسمی مثبت تری نسبت به بقیه داشتند ($P=0/001$).

در خصوص رضایت از وزن، ۳۸ درصد نمونه ها (بیشترین درصد) وزن خود را متوسط توصیف کردند. در توصیف جسم خود با توجه به نمره ۱ تا ۱۰، ۴۸/۹

۱۰ تن از اعضای هیأت علمی در سه دانشکده علوم پزشکی قرار گرفت. به منظور پایایی ابزار، با مطالعات مقدماتی با ۱۱ نفر از کارکنان در سه دانشکده از سه گروه آموزشی، اداری و خدماتی با ضریب آلفا کرونباخ ۰/۷۱ درصد از پایایی درونی آن اطمینان حاصل گردید. دامنه نمرات تصویر جسمی بین ۱۹۵-۳۹ بود که حاصل جمع امتیازهای خام به صورت تصویر جسمی بالا یا خوب (۱۹۵-۱۴۵)، تصویر جسمی قابل قبول یا متوسط (۱۴۴-۹۱) و تصویر جسمی پایین یا بد (۹۰-۳۹) تقسیم گردید.

پرسشنامه با ۵ معیار لیکرت درجه بندی (هرگز، بندرت، گاهی اوقات، اغلب، همیشه) درجه بندی شده بود. به سؤالات نمره ۰ تا ۵ داده شد. نمره دهی متناسب با نوع سؤال متفاوت بوده است. نمونه گیری در سه گروه از کارکنان دانشکده های پرستاری مامایی، پزشکی و پیراپزشکی شامل کارکنان آموزشی اعضای هیأت علمی، کارکنان اداری و خدماتی صورت گرفت. نمونه ها از هر دو جنسیت بودند. متغیرهای مورد مطالعه جنس، نوع کار، دانشکده، ظاهر جسمی، قد و وزن بود. افرادی که معلولیت یا بیماری مزمن و خاصی داشتند، وارد مطالعه نشدند. برای ثبت قد و وزن از افراد سؤال شد. پرسشنامه در اختیار کلیه کارکنان به صورت سرشماری قرار گرفت و ۲۲۵ نفر در مطالعه مشارکت نمودند.

برای آنالیز داده ها از روش های آماری توصیفی و تحلیلی مرتبط از قبیل کای اسکوئر و ANOVA استفاده شد.

کلیه اصول اخلاقی در این مطالعه، از قبیل محرمانه ماندن اطلاعات فردی شرکت کنندگان رعایت شد.

یافته ها

از ۲۲۵ نمونه ی مورد مطالعه، ۴۹/۶ درصد مؤنث و ۵۰/۴ درصد مذکر بودند. کمترین سن ۲۱ و بیشترین سن ۵۵ سال با میانگین سنی ۳۶/۱۴ بود. کوتاه ترین فرد با قد

درصد نمونه ها به خود ۷ یا ۸ دادند. ۵۵/۸ درصد (بیشترین درصد) از ظاهر کلی بدن خود تا حدودی راضی بودند.

بحث

نتایج این مطالعه نشان داد که ۶۳/۶ درصد کارکنان تصویر جسمی خوب، ۳۳/۶ درصد تصویر جسمی متوسط و ۳/۱ درصد تصویر جسمی بد از خود داشتند. کارکنان مؤنث، تصویر جسمی مثبت تری از خود و قد بلند داشتند. بین متغیرهای نوع کار، دانشکده و وزن با تصویر جسمی تفاوت معنی دار آماری دیده نشد. Cronk طی مطالعه‌ای، تصویر جسمی ۱۰۰ دانشجویا بررسی نمود. تصویر جسمی مردان و زنان تفاوت معنی داری نداشت. وی معتقد است زمان می تواند در تصویر جسمی زن و مرد تغییر ایجاد کند و دو گروه شبیه هم شوند (۲۱).

در مطالعه‌ی حاضر، بین تصویر جسمی کارکنان زن و مرد دانشکده های علوم پزشکی گلستان تفاوت معنی دار بوده است.

در مطالعه Cronk، نمونه ها از یک قشر و تقریباً در یک طیف سنی و دانشجوی بودند. مطالعه‌ی امیدوار و همکاران (۲۰۰۳) در ارزیابی تصویر ذهنی بدن نوجوانان نشان داد که تصویر ذهنی غیر واقعی از وزن خویش در نوجوانان با وزن متناسب بیش از سایر گروه های وزنی است. تصویر غیر واقعی از وزن خویش با جنسیت ارتباط معنی دار آماری داشت. در دختران این تصویر، غیر واقعی تر و سابقه اقدام برای کنترل وزن در دختران کم - وزن و چاق و در پسران چاق به طرز معنی داری بیش از سایر هم جنسان ایشان بود. در بین متغیرهای جنسیت، مؤنث، کم وزن بودن، داشتن اضافه وزن، نداشتن برنامه ورزشی منظم و سابقه اقدام برای کنترل وزن از عوامل پیشگویی کننده‌ی احتمال داشتن تصویر ذهنی نامطلوب از وزن بدن بودند (۱۸).

بررسی تصویر جسمی در پژوهش حاضر نشان داد که ۶۳/۶ درصد (بیشترین درصد) تصویر جسمی مطلوب از خود داشتند و تنها ۳/۱ درصد تصویر جسمی نامطلوب از خود داشتند و بقیه تصویر جسمی نسبتاً مطلوب از خود داشتند. خوشبختانه این داده ها بیانگر امیدواری می باشد. بررسی‌ها و همکاران در خصوص تجربه چاق بودن در میان کارکنان دانشکده پرستاری، بیانگر آن بود که تصویر جسمی منفی از خود عاملی برای عدم تحرک کاری می شده است. به طوری که به دلیل نامناسب دانستن هیکل خود در زمان آموزش به دانشجویان سعی می شده است حرکت کمتری صورت گیرد. این امر به نوبه خود می تواند از فعالیت آموزشی بکاهد. همچنین کارکنان اداری مرد اظهار داشتند که تصویر جسمی نامطلوب باعث می - شود کمتر از صندلی خود جدا شده و برای کاری که نیاز به مراجعه به اتاق دیگر همکاران دارد، در صورت شلوغ بودن راهروها آن را به تأخیر می - اندازند (۲۲ و ۲۳).

در نوجوانان تصویر ذهنی نامطلوب یا عدم رضایت از وزن و ابعاد بدن، احتمال رفتارهای مخاطره آمیز از نظر سلامتی، مانند رژیم های غذایی نادرست و در نتیجه دریافت ناکافی مواد مغذی را افزایش می دهد (۱۸).

مطالعه‌ی یونسی در خصوص تصویر ذهنی زنان بارور و نابارور نشان داد که زنان نابارور در جاتی از اختلال تصویر ذهنی دارند و تصویر ذهنی از خود و یا بدن خود می تواند با اضطراب و علائم افسردگی همراه باشد (۱۵). بدیهی است که نمونه های مطالعه‌ی حاضر، افراد سالم و فعال در محیط کار بودند و این خود بیانگر تفاوت با مطالعه‌ی حاضر می باشد. در بررسی حاضر، در پاسخ به سؤال (وزن خود را چطور توصیف می کنید؟) ۲۷/۱ درصد کارکنان خود را به سمت چاق بودن توصیف نمودند. مطالعه شریفی در خصوص شیوع چاقی و ارتباط آن با برخی جنبه‌های شیوه زندگی در کارکنان مرد

مفید خواهد بود، در پژوهش حاضر به دلیل محدود بودن گروه های قومیتی در میان نمونه های بررسی، ارزیابی تفکیک قومیت فراهم نگردید.

نتیجه گیری

عوامل متعددی در خرده و کلان محیط های زندگی وجود دارند که بر تصویر ذهنی اثر می گذارند. نگرش و رفتارهای مربوط به خوردن، ورزش کردن و عادات شخصی دیگران از جمله همکاران و دانشجویان با تصویر مثبت یا منفی از جسم خود مرتبط است. اگرچه بیش از ۵۰ درصد نمونه های مورد بررسی تصویر جسمی خوب داشته اند، به دلیل تأثیری که کادر دانشگاهی در مشتریان بلافصل خود یعنی دانشجویان علوم پزشکی دارند، ضروریست تا با اتخاذ استراتژی های مناسب به ارتقای تصویر جسمی همت گماشت. پیشنهاد می شود در مطالعه بعدی به ساخت ابزاری بومی و ملی برای غربالگری تصویر جسمی همت گماشته شود. همچنین بررسی تصویر جسمی و شناسایی اختلالات آن در میان کادر پرستاری نیز به منظور طراحی مداخلات درمانی از ارزش خاص خود برخوردار خواهد بود.

تشکر و قدردانی

این پژوهش با حمایت مادی و معنوی معاونت تحقیقات و فناوری علوم پزشکی گلستان با کد طرح ۳۵/۳۸۳۰/پ/گک در تاریخ ۱۳۸۶/۷/۱۶ انجام شده است. از کلیه همکارانی که در این مطالعه مشارکت نمودند، سپاسگزاریم.

دانشگاه جندی شاپور اهواز نشان داد که ۲۶ درصد دارای اضافه وزن و ۵۲ درصد چاق بودند (۲۴). در یک بررسی نارضایتی از وزن، عدم رضایت از بدن و اختلال در تصویر از جسم خود در ۹۸ دانش آموزان دبیرستانی و ۵۷ دانشجوی مقطع کارشناسی بررسی شد. تفاوت معنی داری در نارضایتی از وزن و جسم بین مردان و زنان در دانش آموزان کلاس هشتم و همچنین دانشجویان مقطع کارشناسی یافت شد. ارتباط نارضایتی از تصویر جسمی و اعتماد به نفس در میان زنان دانشجوی نیز معنی دار بوده است (۲۵).

اگرچه در مطالعه حاضر اختلالات تصویر جسمی ارزیابی نشد، به طور کلی زنان تصویر جسمی پایین تری نسبت به مردان داشته اند. در مطالعه دیگری اثر قومیت بر وزن، تصویر جسمی و اعتماد به نفس بین زنان بزرگسال (ضمن کنترل عوامل اجتماعی) بررسی شد. ۵۰ زن آفریقایی - آمریکایی، اروپایی - آمریکایی و مکزیکی - آمریکایی در مصاحبه شرکت نمودند و به پرسشنامه هایی درباره ی اندازه بدن و اعتماد به نفس پاسخ دادند و وزن و قدشان اندازه گیری شد. زنان آفریقایی - آمریکایی به مراتب سنگین تر از زنان اروپایی بودند. تفاوتی در خصوص اعتماد به نفس بین قومیت ها یافت نشد (۲۶). به نظر می رسد تفاوت های اقتصادی - اجتماعی، عامل مهم تری نسبت به قومیت باشد. اگرچه این یافته احتمالاً به هنگام طراحی استراتژی هایی برای پیشگیری و مداخله برای زنان با طبقه اجتماعی متوسط

References

1. Miller KD. Body-image therapy. *Nurs Clin North Am*. 1991 Sep;26(3):727-36.
2. Lightstone J. Improving Body Image: International Eating Disorder Referral Organization, Body Image. 2006; Retrieved from: <http://www.edreferral.com/bodyimage>.
3. Abell SC, Richards MH. The relationship between body shape satisfaction and self-esteem: An investigation of gender and class differences. *Journal of Youth and Adolescence*, 1996; (25): 691-703.
4. Grogan S, Williams Z, Conner M. The effects of viewing same-gender photographic models on body-esteem. *Psychology of Women's Quarterly*. 1996; (20): 569-75.
5. Monteath SA, McCabe MP. The influence of societal factors on the female body image. *Journal of Social Psychology*. 1997; (137): 708-27.
6. Sanders NM, Heiss CJ. Eating attitudes and body image of Asian and Caucasian college women. *Eating Disorders*. 1998; (6): 15-27.
7. Turner SL, Hamilton H, Jacobs M, Angood LM, Dwyer DH. The influence of fashion magazines on the body image satisfaction of college women: An explanatory analysis. *Adolescence*. 1997; 32(127):603-14.
8. Cash TF, Hicks KL. Being fat versus thinking fat: Relationships with body image, eating behaviors, and well-being. *Cognitive Therapy and Research* 1990; 14(3):327-41.
9. Nye S, Cash TF. Outcomes of mineralization cognitive-behavioral body image therapy with eating disordered women treated in a private clinical practice. *International journal of eating disorders*. 2006;39(1):31-40.
10. Safavi M, Mahmoodi M, Roshandel A. Assessment of body image and its relationship with eating disorders among female students of Islamic Azad University, Tehran center branch. *Medical Science Journal of Islamic Azad University, Tehran Medical Unite*. 2009;19(2): 129-34. [Persian]
11. Shamsaldin Saeed N, Aziz zadeh Forouzi M, Mohammad Alizadeh S, Haghdoost AA, Gharousi B. Relationship between body image and eating disorders. *Iranian Journal of Nursing Research*. 2010;4(15): 33-43. [Persian]
12. Sayyadi AH, Nazer M, Khaleghi E. Body image disturbance represented in individuals Draw-a-Person test in a group of Schizophrenic patients and healthy individuals. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology (Andeeshah Va Raftar)* 2000;6(22-23): 26-31. [Persian]
13. Azarbarzin M, Kohan S, Mohamadalizadeh S, Farvahary S. Comparison of body image in donors and recipients, pre and post renal transplantation in selected Tehran and Isfahan hospitals in 1997-98. *Journal Of Kerman University Of Medical Sciences*. 1999;6(1): 23-8. [Persian]
14. Rezai R, Hejazi S, Shahnazarian J, Mahmoodi M, Seyyedi SJ. To compare the patient's body imaging under hemodialysis treatment with patients renal transplantation. *Payesh, Journal of The Iranian Institute For Health Sciences Research*. 2009;8(3): 279-87. [Persian]
15. Younesi SJ, Salajegheh A. Body image in fertile and infertile women. *Medical Journal of Reproduction & Infertility*. 2001;2(8): 14-21. [Persian]
16. Ghasemi A, Momeni M, Khankeh HR. Comparison of body image between disabled athletes, disabled non-athletes and non-disabled non-athletes males. *Journal of Rehabilitation*. 2010;10(4):26-31. [Persian]
17. Aghakhaneh N, Feizi A, Shams SH, Baghaee RN, Rahbar A, Nikbakhsh S. Study of body image and self-esteem in high school students in urmia, 1381-82. *Urmia Medical Journal*. 2006;17(4): 252-54. [Persian]
18. Omidvar N, Eghtesadi SH, Ghazi TM, Minaie S, Samareh S. Body image and its association with body mass index and eating attitudes in young adolescents in Tehran. *Journal of Shaheed Beheshti University of Medical Sciences And Health Services*. 2003;26(4): 225-64. [Persian]
19. Amidi M, Ghofranipoor F, Hosseini R. Body image dissatisfaction and body mass index in adolescent girls. *Journal of Research in Behavioural Sciences*. 2006; 4(1-2):59-65. [Persian]
20. Zarshenas S, Karbalaeei Noori A, Hosseini SA, Rahgozar M, Seyednour R, Moshtagh N. The Effects of Aerobic Exercise on Body Image Attitudes in Women. *Journal of Rehabilitation*. 2010;11(2):15-20. [Persian]

21. Cronk B. Body image: How you see it, how you don't. Department of Psychology Missouri Western State University. 2006. Retrieved from: <http://clearinghouse.missouriwestern.edu/manuscripts/93.asp>
22. Sanagoo A, Jouybari LM, Ghanbari Gorji M. Obese people paying the cost of obesity: results of a qualitative study. The proceeding book of 7th National Conference on Obesity and its related diseases, Nursing and Midwifery School, Shiraz. 2006 December;(26-28).[Persian]
23. Ghanbari Gorji M, Sanagoo A, Jouybari LM. Experiences and perspective of some of Golestan University of Medical Sciences' staffs about feeling obesity. Nurse Midwifer & Research National Seminar. Golestan University of Medical Sciences, 2006.[Persian]
24. Sharifi A, Amani R, Hamidipour N. Prevalence of Obesity and its Related Lifestyle Pattern in Male Personnel of Jundi-Shapour University of Medical Sciences 2005. Iranian journal of Endocrinology & Metabolism 2008;10(3): 235-39. [Persian]
25. Cullari S, Rohrer JM, Bahm C. Body-image perceptions across sex and age groups. *Percept Mot Skills*. 1998; 87(3 Pt 1):839-47.
26. Snooks MK, Hall SK. Relationship of body size, body image, and self-esteem in African American, European American, and Mexican American middle-class women. *Health Care Women Int*. 2002 Jul-Aug;23(5):460-6.

Study of Body Image of Staff Engaged in Golestan University of Medical Sciences

Akram Sanagoo(PhD)¹, Leila M Jouybari(PhD)*¹,
Maryam Ghanbari Gorji(BSc)²

¹ Assistant Professor of Nursing, Golestan University of Medical Sciences.² BSc of midwifery, Golestan University of Medical Sciences.

Abstract

Background and Objective: Body image has a remarkable affect on people's lives, their self-esteem, mental well being and health. The aim of this study was to survey the body image of faculty members and staff engaged in schools of Golestan University of Medical Sciences.

Materials and Methods: In this descriptive-analytical study(2008),using census, the subjects are educational, clerical and ordinary staff of all faculties of Golestan University of medical Sciences. The instrument was a valid and reliable($r=0.71$)"body image"questionnaire. The data related to variables such as gender, type of work, appearance, height and weight" were analyzed using analytical and descriptive statistics.

Results: Of 225 participants, 63.6% of them have good, 33.6% moderate and 3.1% had a bad body image. There is significant relation between body image and variables such as gender ($P=0.003$), appearance ($P=0.001$) and height ($P=0.027$), but it is not significant for type of work, school and weight with body image.

Conclusion: With regard to the importance of body image on mental health and because of constant interaction among different staff, having a positive body image may be effective in providing high quality at work. Therefore, applying some strategies to promote a good body image is necessary.

Key words: Body image, Faculty members, Staff, Medical University

* **Corresponding Author:** Leila M Jouybari (PhD) , **Email:** lm_jouybari@yahoo.com